



УДК 378.14

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-7\(25\)-103-114](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-7(25)-103-114)

Бевзо Галина Андріївна кандидат філологічних наук, доцент кафедри загальноосвітніх дисциплін, Українсько-американський університет Конкордія, вулиця О. Кониського, 8, м. Київ, 01054, тел.: (050) 331-42-95, <https://orcid.org/0000-0003-3731-8867>

Голікова Оксана Миколаївна кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри ділової іноземної мови та перекладу, Національний технічний університету "Харківський політехнічний інститут", вул. Кирпичова, 2, м. Харків, 61002, тел.: (063)280-54-08, <https://orcid.org/0000-0002-7904-0616>

Малінка Олена Олександрівна кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри методики навчання іноземних мов, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, вул. Острозького 32, м. Вінниця, 21100, тел.: (0432) 26-52-20, <https://orcid.org/0000-0002-7257-4172>

ВИКОРИСТАННЯ ПЛАТФОРМИ MOODLE ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ: ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ

Анотація. Стаття присвячена аналізу науково-теоретичних можливостей середовища MOODLE у підвищенні ефективності процесу вивчення іноземної мови. Система MOODLE розглядається як спеціально організоване освітнє інформаційне середовище, яке забезпечує надання варіативних освітніх послуг; в якому підвищується активність студентів у освоєнні матеріалу, оптимізується асинхронна самостійна робота, посилюється прагнення до самоосвіти та самоорганізації, активізується процес інтерактивної взаємодії, внаслідок чого відбувається становлення суб'єктної позиції студентів.

Схарактеризовано основні переваги і можливості системи MOODLE при вивченні іноземної мови: - організація навчання в активній формі з метою спільного вирішення навчальних завдань, взаємообміну знаннями (обмін файлами будь-яких форматів, розсилки, форум, чат тощо); - використання інтерактивних елементів (ресурсів) системи, зокрема таких як форум, чат, глосарій, база даних, завдання, книга, лекція, чат, тест.

Проаналізовано особливості проведення тестування з англійської мови у системі MOODLE, яке є ефективним методом організації



самостійної роботи студентів як важливої та невід'ємної частини процесу навчання іноземної мови в умовах обмеженої кількості аудиторних годин на предмет "Іноземна мова".

Актуалізовано можливості системи MOODLE щодо реалізації методів активного навчання іноземної мови з використанням дослідницьких і проблемних завдань.

З'ясовано особливості організації проектної діяльності при вивченні іноземної мови на платформі MOODLE як такої, що дозволяє поєднувати аудиторну та позааудиторну роботу, групову та індивідуальну форми організації навчання; стимулює когнітивні здібності здобувачів, орієнтує на самонавчання, дозволяє студентам оцінити свої слабкі та сильні сторони у знанні іноземної мови. Представлено алгоритм виконання проектної роботи з іноземної мови на платформі MOODLE як цілісну систему поетапних дій, спрямованих на досягнення поставлених педагогічних та дидактичних цілей.

Ключові слова: освітній процес закладу вищої освіти, процес вивчення іноземної мови, система MOODLE, ресурси MOODLE, активізація навчально-пізнавальної діяльності, проектна діяльність.

Bevzo Halyna Andriivna Ph. D. in Linguistics, Associate professor of General Studies Department, Ukrainian-American Concordia University. O. Konyskoho street, b. 8, Kyiv, 01054, tel.: (050)331-42-95, <https://orcid.org/0000-0003-3731-8867>

Golikova Oksana Mykolaivna PhD in Philology, Associate Professor at the Department of English for Special Purposes, Kharkiv National Technical University 'KhPI', Kyrpychov St., 2, Kharkiv, 61002, tel.: (063)280-54-08, <https://orcid.org/0000-0002-7904-0616>

Malinka Olena Oleksandrivna PhD in Pedagogical Sciences, Senior Lecturer of the Department of Foreign Languages Teaching Methods, Mykhailo Kotsiubynskyi Vinnytsia State Pedagogical University, Ostrozkoho St., 32, Vinnytsia, 21100, tel.: (0432) 265 220, <https://orcid.org/0000-0002-7257-4172>

USING THE MOODLE PLATFORM IN LEARNING A FOREIGN LANGUAGE: THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS

Abstract. The article is devoted to the analysis of the scientific and theoretical possibilities of the MOODLE environment in increasing the effectiveness of the foreign language learning process. The MOODLE system



is considered as a specially organized educational information environment that ensures the provision of variable educational services; in which the activity of students in mastering the material increases, asynchronous independent work is optimized, the desire for self-education and self-organization is strengthened, the process of interactive interaction is activated, as a result of which the subject position of students is formed.

The main advantages and possibilities of the MOODLE system for learning a foreign language are characterized: - organization of learning in an active form with the aim of joint solving of educational tasks, mutual exchange of knowledge (exchange of files of any format, newsletters, forum, chat, etc.); - use of interactive elements (resources) of the system, in particular such as forum, chat, glossary, database, task, book, lecture, chat, test.

The peculiarities of conducting English language testing in the MOODLE system, which is an effective method of organizing students' independent work as an important and integral part of the process of learning a foreign language in the conditions of a limited number of classroom hours on the subject "Foreign Language", are analyzed.

The capabilities of the MOODLE system regarding the implementation of methods of active foreign language learning using research and problem tasks have been updated.

The peculiarities of the organization of project activities in learning a foreign language on the MOODLE platform have been clarified as such, which allows combining classroom and extracurricular work, group and individual forms of learning organization; stimulates the cognitive abilities of learners, focuses on self-study, allows students to assess their weaknesses and strengths in foreign language knowledge. The algorithm for performing project work on a foreign language on the MOODLE platform is presented as a complete system of step-by-step actions aimed at achieving the set pedagogical and didactic goals.

Keywords: educational process of a higher education institution, foreign language learning process, MOODLE system, MOODLE resources, activation of educational and cognitive activities, project activity.

Постановка проблеми. Сучасні соціально-економічні процеси та вимоги інформаційного суспільства задають нові орієнтири розвитку та модернізації вищої освіти, важливою особливістю якої стає створення в закладах освіти керованого інформаційного навчального середовища. Найбільш поширеною серед платформ, які використовуються з метою організації онлайн навчання (ATutor, Claroline, LAMS, Dokeos, Sakai, Open), є MOODLE, як така, що дає можливість проектувати, створювати



та надалі управляти ресурсами динамічного інформаційного освітнього середовища. У такому середовищі забезпечується надання варіативних освітніх послуг, підвищується активність студентів у освоєнні матеріалу, оптимізується асинхронна самостійна робота, посилюється прагнення до самоосвіти та самоорганізації, активізується процес інтерактивної взаємодії, внаслідок чого відбувається становлення суб'єктної позиції студентів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Концептуальні засади та перспективи розвитку дистанційної освіти в Україні обґрунтовані у працях В.Кременя, В.Дацюк та ін.

Активно зарубіжними та вітчизняними науковцями (Дж. Андервуд, І. Булах, Р. Гуревич, І.Франчук та ін.) досліджується проблема використання новітніх інформаційних технологій в освітньому процесі закладів вищої освіти.

Викладання сучасної англійської мови в умовах дистанційної освіти, зокрема з використанням платформи MOODLE досліджували Л. Бахмат, О.Бабакіна, Т.Вдовенко, В.Шевченко та ін.

Теоретичний аналіз наукової літератури засвідчив багатоаспектність досліджуваного питання. Науковці аналізують вплив онлайн навчання на успішність здобувачів і їхню мотивацію до навчання (D. S. Kauts and Navdeep Kaur), специфіку і основні елементи LMS MOODLE як віртуального навчального середовища для викладання різних навчальних дисциплін, зокрема англійської мови (S. Zaiarna).

Ряд праць (А.Аврамчук, І.Халімон, С. Шевченко) присвячені проблемі розвитку компетентності викладачів мовних дисциплін засобами проектування мультимедійних електронних освітніх ресурсів у системі MOODLE. Автори доводять, що застосування інструментів MOODLE у навчальному процесі виховує в учнях і студентах відповідальність за якість свого навчання та розвиває самостійність, при цьому не вимагає від викладачів спеціальних навичок програмування, економить їхній час на моніторинг самостійної роботи студентів шляхом автоматизованого тестування та оцінювання тестових завдань, надає детальну інформацію про виконання завдань як окремими студентами, так і всієї групою, дає можливість організувати ефективний зворотний зв'язок.

Н.Болюбаш обґрунтовує дидактичні можливості MOODLE з підвищення ефективності контролю навчально-пізнавальної діяльності студентів шляхом комбінованого застосування тестового контролю та тренінгу, урізноманітнення форм тестових завдань, удосконалення методики конструювання тестів та інтерпретації результатів тестування. А також характеризує особливості використання проблемного методу,



навчання в малих групах, методу проєктів, портфоліо для формування професійної компетентності майбутніх фахівців в умовах застосування мережових освітніх технологій на основі інформаційного середовища MOODLE.

Мета статті – проаналізувати теоретико-практичні аспекти використання платформи MOODLE як сучасного освітнього інформаційного середовища у процесі вивчення іноземної мови у закладах вищої освіти.

Виклад основного матеріалу. О.Ланських, Т.Дернова, І.Рябцева зауважують, що «сучасні інформаційно-комунікаційні технології надають неоціненну підтримку в процесі реалізації та забезпечення вивчення іноземних мов, а застосування передових онлайн-платформ та цифрових технологій є одним із шляхів підвищення ефективності процесу вивчення іноземних мов, адже вони допомагають забезпечити інтерактивність навчання та створюють особливе навчальне середовище під час вивчення іноземної мови» [5, с.19].

Традиційні платформи віртуального навчання включають комплекси мультимедійних засобів, які підтримують створення онлайн курсів, їх обслуговування, засоби реєстрації студентів та управління роботою з ними, адміністрування процесу навчання, генерацію звітів про успішність здобувачів.

З-поміж основних критеріїв відбору інтерактивних освітніх платформ О.Ланських, Т.Дернова та І. Рябцева називають такі: - зрозумілий інтерфейс; - наявність мультимедійних елементів навчання; - інтерактивність; - варіативність завдань; - можливість контролю результатів навчання; - наявність зворотного зв'язку від користувачів; - можливість встановлення обмежень часу для виконання завдань; - можливість поповнення бази завдань здобувачами освіти [5, с.20].

Інтерактивні освітні платформи дозволяють суттєво підвищити ефективність організації процесу навчання, особливо враховуючи значну кількість навчального навантаження, відведеного на самостійну роботу.

Вище зазначеним критеріям відповідає система MOODLE, в основу роботи якої покладені п'ять принципів, обґрунтованих Мартіном Дуджіамасом. А саме:

- перехід викладача на новий рівень взаємин зі студентами (він стає не стільки носієм знань, скільки тим, хто спрямовує здобувачів на самостійний пошук інформації);
- навчання в дії (коли результати діяльності стають доступними іншим учасникам, зростає персональна відповідальність, яка, своєю чергою, стимулює самоаналіз та самоперевірку);

- спостереження за діяльністю колег, її аналіз;
- розуміння інших, що дозволяє вчити їх більш індивідуально (необхідність надання якомога більше можливостей для самореалізації та самопрезентації студентів);

- гнучкість навчального середовища (система має бути зрозумілою та зручною для всіх учасників освітнього процесу, надавати різноманітні способи та засоби для вирішення навчальних завдань: отримання інформації, обміну думками, отримання консультації, оцінювання тощо).

Зауважимо, що здійснення зворотного зв'язку суб'єктів освітнього процесу є однією з найсильніших сторін MOODLE. Система підтримує обмін файлами будь-якого формату – як між викладачем та студентом, так і між самими студентами. Сервіс розсилки дозволяє оперативно інформувати всіх учасників курсу або окремі групи про поточні події.

Л. Денисюк, Н. Данілова зауважують, що для викладачів іноземної мови корисними ресурсами MOODLE є форум та чат [3, с.86]. На форумі студенти та викладачі мають можливість ділитися думками щодо проблемних питань, організувати дискусійні обговорення. Користування чатом, як наголошують Л. Денисюк, Н. Данілова, «передбачає «вільне» володіння писемною мовою з метою висловлення головної думки, незважаючи на певні граматичні помилки. Чат моделює реальну ситуацію обміну думками, живу розмову на протипагу процесу обміну думками на форумі. Викладач може пояснювати складні питання, отримувати письмові відповіді та стимулювати обмін думками в реальній бесіді» [3, с.86].

Ефективними при вивченні курсу англійської мови є і такі ресурси системи MOODLE, як: глосарій, база даних, завдання, книга, лекція, чат, тест.

Охарактеризуємо можливості кожного з них. Так, «глосарій» дозволяє викладачеві організувати роботу з термінами для створення словника (Glossary/ Vocabulary) як за мікротемами, так і за модулями. Система Moodle дозволяє викладачеві створити як глосарій одного курсу, так і глобальний глосарій, доступний учасникам усіх курсів. Поповнювати глосарій може як викладач, так і студенти. При цьому викладач має можливість редагувати записи студентів, оцінювати їх тощо. Також, як зазначає А.Долина, «глосарій дає можливість створювати й використовувати визначення різних фонетичних явищ, правила інтонаційного оформлення мовлення, особливостей артикуляції тощо» [4, с.211].

Глосарій (glossary) – дає можливість створювати й використовувати визначення різних фонетичних явищ, правила інтонаційного оформлення мовлення.

Така робота з лексичним матеріалом є найбільш ефективною, оскільки мотивує тих, хто вивчає іноземну мову, не тільки ретельно



опрацьовувати вже наявну лексику, але й грамотно розміщувати нові лексичні одиниці в глосарії.

Ресурс «база даних» дозволяє викладачеві та/або здобувачеві створювати базу структурованих записів за попередньо визначеною тематикою. Структура записів може складатися з полів різних типів (зображення, текст, список тощо). Кожен запис можна супроводжувати коментарем або оцінювати за будь-якою заданою шкалою. При цьому студенти мають можливість додавати записи до бази даних з урахуванням певних заздалегідь вимог, а викладач - можливість редагування.

Ресурс «завдання» дозволяє викладачеві ставити завдання, які вимагають від здобувачів підготовки розгорнутої відповіді у формі нарису, презентації, повідомлення і т.ін., яка може бути представлена у вигляді простого тексту, тексту з вкладенням мультимедіа-об'єкта, файлу та ін. Ресурс «завдання» дозволяє викладачеві давати відгук та оцінювати отримані відповіді за заздалегідь розробленими критеріями.

Ресурс «книга» дозволяє викладачеві розміщувати теорію у вигляді тексту або таблиць, чітко відбирати та структурувати матеріал.

Ресурс «лекція» дозволяє викладачеві подавати навчальний матеріал з іноземної мови у цікавій та гнучкій формі. Лекція складається з набору сторінок, навігація якими може здійснюватися у довільній формі, що дає студентові можливість самостійно вибудовувати і контролювати процес оволодіння навчальним матеріалом. Найбільш ефективною при навчанні іноземної мови є лекція з контрольними питаннями. Залежно від правильності відповіді, студент або переходить на наступну сторінку, або повертається до повторного вивчення навчального матеріалу. При опрацюванні матеріалу лекції студент має можливість відстежувати обсяг вивченого матеріалу та кількість зароблених балів, а викладач - аналізувати роботу студентів.

Для синхронного використання розроблений ресурс «чат». Як зауважує І.Форостюк, «чат моделює реальну ситуацію обміну думками, більш спонтанну, живу розмову; передбачає «вільне» володіння письмовою мовою з метою висловлення головної думки» [6, с.193].

Розглянемо особливості проведення тестування з англійської мови у системі MOODLE.

Досліджуючи особливості роботи студентів у системі MOODLE, І.Халімон, С. Шевченко прийшли до висновку, що «виконання завдань у віртуальному навчальному середовищі мотивує до роботи над власною мовою, підвищує її ефективність, сприяє посиленню відповідальності студентів за якість власного навчання та розвиває їхню навчальну автономію» [7, с.254].

Думка авторів є актуальною, оскільки, як свідчить практика викладання, студенти здебільшого негативно ставляться до традиційних лексичних і граматичних вправ. До того ж скорочення аудиторних годин на вивчення іноземної мови не дозволяє приділяти достатньо часу виконанню і перевірці мовних вправ. Відтак, постає необхідність забезпечення формування у здобувачів граматичних і лексичних навичок у процесі самостійної позааудиторної роботи.

З метою покращення знань з граматики та формування навичок вживання опрацьовуваних граматичних структур І.Халімон та С. Шевченко пропонують такі тестові завдання: тести множинного вибору на вибір правильних тверджень щодо правил вживання структури, на упізнавання граматичної форми та на вибір правильної граматичної форми, тести з відкритою відповіддю на об'єднання або перефразування речень за зразком, тести на виправлення помилок [7, с.248]. Розроблена авторами до лексичних тестових завдань інструкція передбачає виконання різних завдань. Наприклад, співставлення слів із дефініціями, вибір правильного слова з кількох поданих варіантів, заповнення пропусків та ін. [7, с.248].

Позитивні моменти проведення англomовного тестування у системі MOODLE відзначає і В.Шевченко, наголошуючи на таких з них: - можливість пакетного завантаження груп студентів для тестування; - легке адміністрування з боку викладача (управління навчальним процесом, створення тестових завдань та тестів, облік результатів тестування); - імпорт/ експорт готових текстових файлів; - конструювання тестових завдань; - зручність та простота використання (зрозумілий інтерфейс, технологія виконання тестів за підказками електронного інструктора, гнучкість у налаштуваннях); - функція доповнення та редагування тестів; - залучення відео-, аудіо-файлів до комплексних тестів; - обмеження доступу студентів за датою; - можливість реагування на помилку в процесі виконання; - швидке отримання та фіксування результатів; - об'єктивність та незалежність оцінювання; - покращена система моніторингу успішності [8, с.202].

Додамо, що питання навчального тесту та відповіді на них можуть бути випадково перетасовані, аби обмежити можливість списування. До контрольного тесту доцільніше додавати випадкові питання з певної категорії, на місці яких при кожній спробі виконання будуть вибиратися випадкові тестові завдання із заданої категорії. Система MOODLE дозволяє створювати адаптивні тести, у яких кожна спроба залежатиме від результатів попереднього тестування. Важливо, що в системі Moodle для викладача передбачена корисна можливість комплексного аналізу



результатів виконання тесту студентами, що дозволяє визначати їх типові помилки та контролювати якість питань.

У цілому, систему MOODLE як сукупність наведених та інших елементів (ресурсів) можна розглядати як своєрідне організоване навчальне середовище, яке сприяє активізації розвитку компетенцій здобувачів. У результаті роботи із системою вони розвивають аналітичні, проектувальні, комунікативні та інші здібності, стають здатними на пошук, створення та використання нестандартних рішень.

Типи файлів, що пропонуються електронною платформою, дозволяють різнопланово представити навчальний матеріал. Так, значна частина документів Word і Power Point зберігається в RTF; HTML редактор дозволяє створювати документи безпосередньо у Moodle; більшість довідкової літератури (граматика, зразки виконання проектних завдань, презентації, статистики, доповіді) представлена у PDF форматі. В процесі навчання іноземної мови активно застосовуються презентації у програмі Power Point (і як навчальний матеріал, і як завдання для самостійної роботи студентів). Крім того, інструменти Moodle дозволяють постійно завантажувати та оновлювати медіа-контент курсів.

Н. Болубаш зауважує, що «Moodle пропонує групові методи навчання з використанням дослідницьких і проблемних завдань, тим самим стимулюючи у здобувачів активний пізнавальний процес» [1]. При цьому, використання системи MOODLE для реалізації методів активного навчання іноземної мови є особливо ефективним, оскільки здобувачі в реальному часі можуть здійснювати іншомовну комунікативну діяльність, організовану викладачем за допомогою, наприклад, вебінарів, що є засобом проведення віртуальних заходів. Можливість діалогу через вбудований аудіозв'язок та чат, а також можливість організації опитувань та голосувань забезпечують повноцінний зворотний зв'язок від слухачів до доповідача. У разі відсутності можливості синхронної взаємодії або відсутності студента на вебінарі, можливо записати зустріч і залишити для перегляду тими студентами, хто не був присутній у віртуальній кімнаті.

Актуалізуючи роль активних методів навчання, Н.Болубаш наголошує на можливостях інформаційного середовища MOODLE щодо формування вмінь співпраці в різноманітних мережевих проектах, в основу роботи над якими покладено розвиток пізнавальних, творчих інтересів студентів, уміння самостійно формувати свої знання й орієнтуватися в інформаційному середовищі, розвиток критичного мислення [1]. При цьому, як акцентують Л. Денисюк та Н. Данілова, «платформа забезпечує індивідуальний підхід до кожного студента. У

ході створення курсів викладач може робити акцент на пріоритетних видах діяльності, наприклад, володіння вмінням письмового мовлення та читання й розуміння професійних текстів, що спрямовує роботу викладача на створення завдань для засвоєння великого обсягу лексичного матеріалу» [3, с.86].

Проаналізуємо детальніше особливості організації проектної діяльності при вивченні іноземної мови на платформі MOODLE.

Проектна діяльність студентів, як метод активного навчання, демонструє такий спосіб організації навчання, який дозволяє поєднувати аудиторну та позааудиторну роботу, групову та індивідуальну форми організації навчання. MOODLE допомагає викладачеві вибудувати алгоритм виконання проектної роботи зі студентами як цілісну систему поетапних дій, спрямованих на досягнення поставлених педагогічних та дидактичних цілей.

Так, на першому етапі виконання проектної роботи, який передбачає вибір її теми, доцільно використати такий ресурс MOODLE, як вебінар. Інструмент «електронна дошка» при проведенні вебінару дозволяє за допомогою мозкового штурму зібрати відповіді і визначити теми, які найбільше цікавлять аудиторію.

На другому етапі відбувається планування та обговорення форми кінцевого продукту, планування та структурування змістовної частини. В даному випадку, викладач у режимі вебінару може провести синхронний Web-тур, надавши учасникам посилання на відповідні Web-сайти. На даному етапі доцільним буде за допомогою запису демонстраційних роликів та флеш-роликів у віртуальному режимі навести приклади різноманітних проектних робіт іноземною мовою.

На третьому етапі роботи над проектом відбувається складання первинного його варіанту, що передбачає збирання інформації та її критичне осмислення. На цьому етапі бути готовими до сприйняття граматичних та лексичних явищ, які є найбільш типовими для науково-популярної літератури, допоможуть здобувачам інтерактивні тести іноземною мовою.

Ознайомити з правилами цитування іншомовних джерел допоможе інформація, розміщена у веб-книзі або на веб-сторінці. А також раціонально використовувати гіперпосилання, які переміщують здобувачів на зовнішні ресурси з on-line вправами на перефразування та компіляцію прочитаного матеріалу у вторинний текст.

Четвертий етап роботи над проектом включає захист результатів дослідницької діяльності. Оскільки захист проектної роботи проходить у реальному часі, то ефективним буде проведення вебінару із запрошенням експертів.



На завершальному етапі роботи над проектом за допомогою ресурсу wiki доцільно організувати рефлексію чи оцінку результатів, створивши, наприклад, групову книгу відгуків та пропозицій щодо проектної діяльності.

Організована таким чином проектна робота стимулює когнітивні здібності здобувачів, орієнтує на самонавчання, дозволяє студентам оцінити свої слабкі та сильні сторони у знанні іноземної мови.

Висновки. Підсумовуючи, погодимось з думкою Н.Болюбаш про те, що «інформаційне середовище Moodle має широкі можливості для мультимодального представлення навчальної інформації, здійснення інтерактивного мережевого спілкування, обміну інформацією, активізації пізнавальної діяльності здобувачів шляхом використання активних методів навчання» [2]. Вагомою перевагою впровадження LMS Moodle в освітній процес, зокрема у процес вивчення іноземної мови є те, що дана система значною мірою збагачує його завдяки своїм багатим інформаційно-комунікаційним та педагогічним можливостям. Через доступ до інтерактивних навчальних елементів та ресурсів LMS Moodle студенти отримують можливість оптимізувати процес засвоєння навчального матеріалу.

У перспективах подальших досліджень – обґрунтування методичних рекомендацій щодо використання LMS Moodle з метою організації самостійної роботи студентів при вивченні іноземної мови.

Література:

1. Болюбаш Н. М. Організаційно-методичні аспекти навчання на базі інформаційного середовища MOODLE. Інформаційні технології та засоби навчання. 2013. Том 33. №1. Режим доступу: <http://journal.iitta.gov.ua>
2. Болюбаш Н. М. Фактори та умови формування професійної компетентності майбутніх економістів засобами інформаційного середовища Moodle. Інформаційні технології і засоби навчання. 2010. № 3 (17). Режим доступу: <http://www.ime.eduua.net/em17/emg.html>.
3. Денисюк Л., Данілова Н. Платформа Moodle у викладанні іноземної мови під час дистанційного навчання у закладах вищої освіти. Нова педагогічна думка. 2021. № 1 (105). С. 84-87.
4. Долина А. В. Використання системи MOODLE для вдосконалення фонетичної компетентності майбутніх учителів англійської мови. Інформаційні технології і засоби навчання. 2019. Том 70. № 2. С.205-213.
5. Ланських О.Б., Дернова Т.А., Рябцева І.А. Роль інтерактивних платформ у вивченні іноземних мов. Інноваційна педагогіка. Випуск 44. Т.2. 2022. С.18-23.
6. Форостюк І.В. Використання платформи Moodle у процесі викладання іноземних мов у нелінгвістичних вищих навчальних закладах. Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. Сер. Філологія. 2017. № 31. Том 3. С.191-193.

7. Халімон І.Я., Шевченко С.І. Роль тренувальних тестів LMS MOODLE у навчанні студентів лінгвістичного профілю. Інформаційні технології і засоби навчання. 2019. Том 72. № 4. С. 246-257.

8. Шевченко В.Б. Використання електронної навчальної платформи MOODLE для англomовного тестування. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2019. Т. 2. № 67. С.200-203.

References:

1. Boliubash N. M. (2013). Orhanizatsiino-metodychni aspekty navchannia na bazi informatsiinoho seredovyshcha MOODLE [Organizational and methodological aspects of training based on the MOODLE information environment]. *Informatsiini tekhnologii ta zasoby navchannia - Information technologies and teaching aids*, 1 (33). Retrieved from <http://journal.iitta.gov.ua>

2. Boliubash N. M. (2010). Faktory ta umovy formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnikh ekonomistiv zasobamy informatsiinoho seredovyshcha Moodle [Factors and conditions for the formation of professional competence of future economists by means of the Moodle information environment]. *Informatsiini tekhnologii i zasoby navchannia - Information technologies and teaching aids*, 3 (17). Retrieved from <http://www.ime.eduua.net/em17/emg.html>.

3. Denysiuk L., Danilova N. (2021). Platforma Moodle u vykladanni inozemnoi movy pid chas dystantsiinoho navchannia u zakladakh vyshchoi osvity [The Moodle platform in teaching a foreign language during distance learning in institutions of higher education]. *Nova pedahohichna dumka - New pedagogical thought*, 1 (105), 84-87.

4. Dolyna A. V. (2019). Vykorystannia systemy MOODLE dlia vdoskonalennia fonetychnoi kompetentnosti maibutnikh uchyteliv anhliiskoi movy [Using the MOODLE system to improve the phonetic competence of future English language teachers]. *Informatsiini tekhnologii i zasoby navchannia - Information technologies and teaching aids*, 2 (70), 205-213.

5. Lanskykh O.B., Dernova T.A., Riabtseva I.A. (2022). Rol interaktyvnykh platform u vyvchenni inozemnykh mov [The role of interactive platforms in learning foreign languages]. *Innovatsiina pedahohika - Innovative pedagogy*. 44 (2), 18-23.

6. Forostiuk I.V. (2017). Vykorystannia platformy Moodle u protsesi vykladannia inozemnykh mov u nelinhvistychnykh vyshchykh navchalnykh zakladakh [Using the Moodle platform in the process of teaching foreign languages in non-linguistic higher education institutions]. *Naukovyi visnyk mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Ser. Filolohiia - Scientific Bulletin of the International Humanitarian University. Ser. Philology*, 31 (3), 191-193.

7. Khalimon I.Ia., Shevchenko S.I. (2019). Rol trenuvalnykh testiv LMS MOODLE u navchanni studentiv linhvistychnoho profilu [The role of LMS MOODLE training tests in the education of linguistic profile students]. *Informatsiini tekhnologii i zasoby navchannia - Information technologies and teaching aids*, 4 (72), 246-257.

8. Shevchenko V.B. (2019). Vykorystannia elektronnoi navchalnoi platformy MOODLE dlia anhломovnoho testuvannia [Using the MOODLE electronic learning platform for English language testing]. *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh - Pedagogy of creative personality formation in higher and secondary schools*, 67 (2), 200-203.